

Blok tematyczny: Poznajemy bliżej Polskę.

Temat dnia: Wielkanoc – polskie obyczaje

Cele lekcji: Kształcić szacunek do tradycji. Wprowadzić tradycyjną symbolikę z odpowiednimi do poziomu nauczania objaśnieniami. Kształcić rozumienie ze słuchu i technikę czytania. Wprowadzić nowe słownictwo. Wdrażać do pracy w grupach.

Pomoce:

Uczeń: przybory szkolne.

Nauczyciel: Tekst zagadek i wiersza dla wszystkich uczniów, koperty z frazami do ćwiczeń, zdjęcia lub filmy z uroczystości w Polsce.

Zapis w dzienniku: Powitanie zapowiadające temat lekcji. Rozmowa o świętach wielkanocnych. Zabawa w ciepło – zimno. Skąd się wzięła nazwa Wielkanoc. Opowieść nauczyciela. Kształcenie umiejętności rozumienia ze słuchu. Koszyczek wielkanocny. Oglądamy fotografie z polskich świąt. Zagadki. Praca w grupach. Czytamy metodą sylabową. Dopasowujemy obrazki do znajdujących się w kopertach fraz nawiązujących do tematu lekcji. Wiersz Ryszarda Przymusa.

Przebieg:

1. Powitanie.

Dzień dobry wszystkim miłośnikom świąt wielkanocnych. Dzień dobry wszystkim miłośnikom wiosny. Dzień dobry wszystkim miłośnikom jajek wielkanocnych. Dzień dobry wszystkim miłośnikom wielkanocnych baranków, zajączków i kurczaczków itp.

N. pyta: Czy wiecie już, o czym będziemy dzisiaj rozmawiać? (wolne głosy dzieci). Komentarz N. eksponujący podobieństwa świąt ukraińskich i polskich, a także chrześcijańskość obu wyznań.

Wolne głosy dzieci, o tym jak spędzają Wielkanoc w swoich domach rodzinnych. Ten krótki wątek może zawierać wypowiedzi w języku ojczystym.

2. Zabawa w ciepło – zimno. N. ukrył w różnych częściach klasy 9 namalowanych na tekturze jajek. Zadaniem dzieci jest znaleźć wszystkie, a następnie ułożyć z nich słowo.

Poszukiwacze ruszają do zadania pojedynczo (gdy dziecko zbliża się do jajka, N. mówi: ciepło, gorąco, gdy oddala się od niego, N. mówi: zimno, bardzo zimno, mróz. Po znalezieniu jednego jajka z literą dziecko umieszcza je na tablicy i wraca do ławki. Do zadania rusza wówczas następny poszukiwacz. Po znalezieniu wszystkich jajek na tablicy powstaje napis: Wielkanoc. Uporządkowaniem liter także zajmuje się uczeń lub kilku uczniów.

N. objaśnia znaczenie polskiej nazwy świąt. (Jezus zmartwychwstał w nocy, stąd nazwa Wielkanoc (Wielka Noc). N. zwraca uwagę dzieci, że dwa wyrazy „zrosły się” i tworzą teraz jedną, bardzo znaczącą dla wszystkich Polaków nazwę).

3. N. opowiada krótko o tym, że Wielkanoc - to święta związane z odrodzeniem się, z wiosną, podczas której wszystko budzi się do życia.

W Polsce wielu ludzi obchodzi święta Wielkiej Nocy bardzo uroczyście. Poprzedza je czterdziestodniowy post. Nazywamy ten okres Wielkim Postem. Nie urządza się wtedy zabaw, nie zaprasza się gości, ogranicza się jedzenie. Dawniej ludzie jedli naprawdę niewiele, za to podczas świąt z przejedzenia bolały ludzi brzuchy. Ostatni przedświąteczny tydzień nazywa się Wielkim szykuje się szynki, kiełbasy, baby wielkanocne i lukrowane mazurki. W sobotę przedświąteczną nosi się te rzeczy do kościoła, aby tam ksiądz je poświęcił. To, co w koszyczku nazywa się święconką. W niedzielę, po rezurekcji, czyli mszy ogłaszającej zmartwychwstanie Chrystusa, cała rodzina uroczyście siada do świątecznego śniadania. Stół jest pięknie nakryty i przyozdobiony bukszpanem, i rzeżuchą, i gałązkami wierzbowymi (bazie, kotki) - symbolami wiosny. Pośrodku ustawia się baranka, na świątecznym stole często stoi też żółty kurczaczek i czekoladowy zajaczek. Uczestnicy śniadania dzielą się jajkiem i składają sobie życzenia. W poniedziałek Wielkanocny odbywa się "śmigus -dyngus", chłopcy oblewają dziewczyny wodą.

4. Koszyczek wielkanocny:

N. stawia przed dziećmi koszyk z różnymi przedmiotami. N. prosi, aby dzieci wybrały te, które wiążą się z obyczajowością wielkanocną. Przedmiotów w koszyku może być dużo, bo to pozwoli powtórzyć słownictwo. Np. długopis, ołówek, kredka, kreta, piłka, piórniki, wstążka, zeszyt oraz **baranek, zajaczek, jajko, kurczaczek, bazie, gałązka bukszpanu.**

4. Objasnienia N.

Baranek – symbol ofiary Jezusa.

Jajko - symbol odrodzenia się życia

Kurczaczek wielkanocny – symbol odradzającego się życia

Bazie – tak samo (N. objaśnia, że w Polsce często mówi się bazie kotki, zwracając uwagę na puchaty wierzbowy pączek).

Zajaczek – symbol płodności, zajace stają się szczególnie aktywne wiosną, w zimie ich w zasadzie nie widać.

Gałązka bukszpanu – trwałość życia , nieśmiertelność

Małym dzieciom wystarczy wyjaśnić, że wszystkie symbole poza barankiem związane są z wiosną, z odradzającym się życiem.

5. Ikonografia – oglądamy zdjęcia związane z Wielkanocą. Niedziela palmowa, święcenie pokarmów, śniadanie wielkanocne, śmigus –dyngus(internet).

6. Zagadki. Praca w grupach. Dzieci otrzymują koperty z zagadkami i wspólnie odczytują je i próbują je rozwiązać). Metoda czytania sylabowego. N. może rozdzielić zagadki między grupy i dać zespołowi następujące polecenie:

Nauczcie się starannie i wyraźnie czytać swoją zagadkę. Później zadacie ją innej grupie.

- **Myszek nie łowi,**
ptaszków nie jedzą,

te **kotki szare**,
co **na drzewie siedzą**. (bazie kotki)

- **Leży w koszyczku**
pięknie wystrojone,
malowane, pisane,
drapane lub kraszone. (pisanki)
 - **Zgodnie z wielkanocnym zwyczajem**
słodkie upominki każdemu rozdaje. (zajączek wielkanocny)
 - **To taka zabawa**
każdy z nas się śmieje.
A woda nie z nieba,
lecz z wiader się leje. /śmigus -dyngus)
 - **Choć już Święta blisko**
wiatr na dworze dmucha.
Na talerzu, w domu
kielkuje /rzeżucha/
 - **W koszyczek wkładamy różne dary nieba**,
bo je nam w sobotę poświęcić potrzeba
W wielkanocnym koszyczku
leżeć będą sobie.
Zanim je tam włożę (święconka)
- W wielkanocnym koszyczku**
leżeć będą sobie.
Zanim je tam włożę,
ślicznie je ozdobię. (pisanki)
- **Tyle w koszyczku leży pisanek!**
A pośród nich cukrowy.../baranek/
 - **Na wielkanocnym stole to ona króluje**.
Polana słodkim lukrem i gościom smakuje (baba wielkanocna)

7. Grupy zadają sobie wierszowane zagadki.

8. Zadania losowane w kopertach.

W kopertach znajdują się frazy, którymi trzeba będzie podpisać obrazki przygotowane przez N:

palma wielkanocna
kolorowa pisanka
wielkanocny zajączek
bazie kotki
żółty kurczaczek
wielkanocny baranek
święconka

Dzieci losują koperty, odczytują zapis i przyczepiają podpis pod odpowiednim obrazkiem.

9. Zadanie domowe:

Nauucz się czytać wierszyk wielkanocny - nauucz się go na pamięć i wyrecytuj swoim bliskim podczas świąt wielkanocnych:

Wielkanoc! Wielkanoc! Wielka radość w sercu,
gdy stąpasz po świecie - kwitnącym kobiercu.

Na stole pisanki pięknie malowane...

Wśród zieleni trawy cukrowy baranek.

Bazie w wazoniku, ciasta i wędliny...

Wielkanoc — i wielkie spotkanie rodziny. (Ryszard Przymus - Wielkanoc)